

SÖKANDE

Stockholms Stad
105 35 Stockholm

Ombud: Malin Lindvall
samma adress

MOTPARTER

1. Upplands Väsby kommun, Upphandlingsenheten
194 80 Upplands Väsby

2. Järfälla kommun
177 80 Järfälla

3. Sigtuna kommun
195 85 Märsta

4. Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

Genom: Upplands Väsby kommun, Upphandlingsenheten

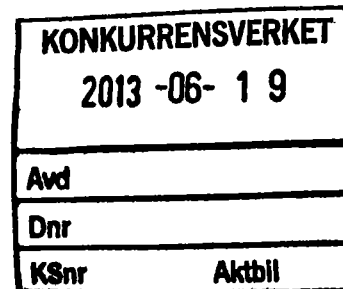
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts på så sätt att Stockholms Stads anbud inte får uteslutas på grund av kraven i punkterna 2.5.2. och 2.5.3. i förfrågningsunderlaget.

BAKGRUND

Upplands Väsby, Sigtuna, Upplands-Bro och Järfälla kommuner har, genom Upplands Väsby kommun, genomfört en samordnad ramavtalsupphandling av insatser för barn och ungdomar med referensnummer UVA 12-001. Stockholms Stads anbud gick inte vidare till utvärderingsfasen i upphandlingen därför att staden inte klarade den ekonomiska kontrollen.

YRKANDEN M.M.

Stockholms Stad ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att rättelse ska ske på sådant sätt att stadens anbud inte ska förkastas utan tas upp till prövning. Till stöd för sin ansökan anför staden i huvudsak följande.

I utdrag ur sammanträdesprotokoll från Social- och äldreutskottet i Upplands Väsby kommun den 25 februari 2013 anges på s.1 att 168 anbud inkommit och att 143 av dessa har gått vidare till utvärdering. På s. 3 framgår att för den kategori som staden lämnat anbud på har de 30 högst rankade anbudsgivarna antagits. Hur många anbud som lämnat anbud i den kategorin framgår inte. Stadens anbud har enligt sammanträdesprotokollet förkastats därför att den inte klarade den ekonomiska kontrollen. Grunden för beslutet preciseras med att ”detta kan bero på dålig rating, a-mål etc”. I förtydligande från kommunerna hänvisas till punkt 2.5.2 i förfrågningsunderlaget. Med hänvisning till 10 kap. 1 och 2 §§ LOU uppställs i den punkten krav på att utförare ska ha fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter och skatter. I texten anges att beställaren kommer att kontrollera att kraven är uppfyllda. På begäran av staden har Upplands Väsby kommun skickat över underlaget för sitt beslut, med kommentaren att det av underlaget framgår att staden har anmärkningar i ”både a och e-mål.” Av underlaget framgår inte vad det avser, än mindre att staden inte skulle ha fullgjort sina skyldigheter vad gäller socialförsäkringsavgifter och skatter. Staden bestrider att så skulle vara fallet. Staden har bett om en förkla-

ring men endast fått en motivering den 19 mars 2013 att kommunerna "vid sin utvärdering vid kontroll i Tendsign/Credit Safe beslutat att alla leverantörer med anmärkningar i a- eller e-mål skulle uteslutas." Genom förfarandet har kommunerna handlat i strid med kravet på att upphandlingar ska genomföras på ett öppet sätt utan hänsyn till andra omständigheter än de som följer av förfrågningsunderlaget. Det kan vidare konstateras att det skulle ha stått i strid med proportionalitetsprincipen om förekomsten av a- eller e-mål hade utgjort en generell uteslutningsgrund. Att en leverantör har anmärkningar om exempelvis P-böter (a-mål) är inte relevant för prövningen av om företaget är en seriös och skötsam leverantör. Uteslutningsgrunderna enligt 10 kap. LOU avser helt andra omständigheter. Att kravet skulle vara oproportionerligt kan illustreras med att Stockholms Stad har 40 000 anställda. Staden ingår leasingavtal för dem som har rätt till bilförmån. En P-bot för ett sådant fordon registreras på staden som leasingtagare. Det vore oproportionerligt om detta skulle kunna medföra uteslutning om staden deltar i en upphandling. Genom att anbudet har förkastats på felaktiga grunder har staden lidit eller riskerar att lida skada.

Kommunerna yrkar att ansökan avslås och anför i huvudsak följande. I upphandlingsförfarandet ingår att den upphandlande enheten kontrollerar att anbudsgivarna har stabil ekonomi. I detta fall har anbudsgivarnas ekonomi kontrollerats via Tendsigns kreditvärderingssystem Credit Safe. Stockholms Stad har mycket riktigt uppnått den kreditvärderingsnivå som angavs i förfrågningsunderlaget, men har ändå markerats som tveksamma i systemet på grund av anmärkningar i a-mål. Ett flertal anbudsgivare har sådana anmärkningar och även om man kan tycka att de är obetydliga ansåg sig kommunerna sig tvungna att utesluta dessa företag, då anmärkningarna gjort kommunerna tveksamma till huruvida anbudsgivarna är stabila ekonomiskt. Man kan självklart tycka att Stockholms Stad är stabil, men för att behandla alla företag lika har samtliga anbudsgivare med anmärkningar i a-mål uteslutits.

Stockholms Stad har genmält att kommunerna i yttrandet bekräftar att man vid prövningen tagit hänsyn till andra omständigheter än de som framgår av förfrågningsunderlaget. Kommunerna har inte presenterat ett underlag som visar att staden inte skulle ha fullgjort sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatter. I förfrågningsunderlaget anges att utförare ska ha tillräckligt god ekonomi för att kunna bedriva verksamheten på ett stabilt sätt. Vidare anges att beställaren kommer att kontrollera utförarens ekonomi genom Credit Safe och att det för att kvalificeras krävs en rating om minst 40. Några övriga krav ifråga om ekonomisk stabilitet uppställs inte. Staden har uppfyllt i förfrågningsunderlaget ställda krav. Kommunerna har hänvisat till likabehandlingsprincipen. Den principen tar dock inte över kravet på att upphandlingar ska genomföras på ett öppet sätt. Av RÅ 2005 ref. 47 följer att individuella prövningar och inte generella ställningstaganden ska ligga till grund för bedömningen av en anbudsgivares ekonomiska ställning.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 6 § LOU att pröva om de upphandlande kommunerna, på någon av de grunder Stockholms Stad anfört, i upphandlingen har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och staden därav har kunnat lida skada, ska förvaltningsrätten förordna om åtgärd i upphandlingen.

I punkt 2.5.2. i förfrågningsunderlaget anges följande.

Utföraren, styrelse, VD och personal i ledande ställning skall vara fria från hinder att delta i upphandlingen jämlikt 10 kap. 1 och 2 §§ LOU. Samma krav gäller underleverantörer som utför delar av utförarens arbete.

[...]

Utförare och underleverantörer skall ha fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.

Beställaren kommer att kontrollera att kraven gällande skatter och avgifter är uppfyllda. Beställaren kan därutöver komma att kontrollera hos andra myndigheter att hinder inte föreligger, till exempel gällande organiserad brottslighet.

[...]

I punkt 2.5.3. anges följande.

Utförare skall tillräckligt god ekonomi för att kunna bedriva verksamheten på ett stabilt sätt.

Samma krav gäller underleverantörer som utför delar av utförarens arbete. Beställaren kommer att kontrollera utförarens och underleverantörens ekonomi genom Credit Safe. För att kvalificeras krävs en rating om minst 40. Utförare som inte uppfyller kraven eller inte omfattas av ratingsystem skall bifoga information som på motsvarande sätt styrker ekonomisk stabilitet.

[...]

I 10 kap. 2 § LOU anges bland annat följande.

En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling, om leverantören

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker.

I målet har framkommit att den enda grunden för kommunernas diskvalificering av anbudet från Stockholms Stad är att staden har anmärkningar i mål. I e-post från kommunerna till Stockholms stad har angivits att detta innebär att staden inte uppfyllt kraven gällande skatter och registreringar. Det är ostridigt att staden har uppnått den kreditvärderingsnivå som anges i förfrågningsunderlaget. I kommunernas inläga till förvaltningsrätten har emellertid anförts att kommunerna har bedömt att stadens ekonomiska stabilitet är tveksam. Kommunerna har också anfört att man självklart kan tycka att Stockholms Stad är stabilt men att man, för att behandla alla an-

budsgivare lika, har uteslutit samtliga anbudsgivare med anmärkningar i a-mål.

A-mål, eller allmänna mål, är betalningskrav från den offentliga sektorn, t.ex. skatter, böter, offentliga avgifter och studiemedel.

Gällande att Stockholms Stad inte skulle ha fullgjort sina åtaganden gällande socialförsäkringsavgifter och skatt (punkt 2.5.2. i förfrågningsunderlaget) finner förvaltningsrätten att vad kommunerna anfört om anmärkningar i a-mål inte visar att staden inte har fullgjort sina åtaganden. Stadens anbud har således inte kunnat förkastas på denna grund.

Vad gäller att stadens ekonomiska stabilitet kan ifrågasättas finner förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget inte innehåller något krav på att anbudsgivarnas ställning ska visas på något annat sätt än att anbudsgivarna ska ha en rating om minst 40 hos Credit Safe. Genom att tillämpa ett krav om att anbudsgivarna inte får ha anmärkningar i a-mål har kommunerna tillämpat skall-krav som inte uppställts i förfrågningsunderlaget. Detta strider mot principen om öppenhet i 1 kap. 9 § LOU.

Det är ostridigt i målet att Stockholms stad, om man bortser från a-målen, uppfyller kraven på ekonomisk stabilitet som de anges i förfrågningsunderlaget. I och med att anbudet uteslöts har Stockholms Stad därför i vart fall riskerat lida skada. Förutsättningar för åtgärd enligt 16 kap. 6 § LOU föreligger således. Förvaltningsrätten finner att bristen inte kan anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Det är därför tillräckligt att prövningen av anbuden görs om. Vid den nya prövningen ska Stockholms Stads anbud anses uppfylla skall-kraven i punkterna 2.5.2. och 2.5.3. i förfrågningsunderlaget.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1A LOU)

Elisabet Andersson

rådman

Målet har handlagts av Erik Edström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU